

İki anonim şirketin ortak olarak iktisap edeceği araç ile ilgili olarak VUK, KDV, ÖTV ve MTV uygulaması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-019.01-316
Tarih	04.03.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-019.01-316

04/03/2013

Konu : İki anonim şirketin ortak olarak iktisap edeceği araç ile ilgili olarak VUK, KDV, ÖTV ve MTV uygulaması.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, iki anonim şirket olarak ortak kullanım amaçlı ortak ödemeli ve ortak ruhsat sahipli yeni ticari araç satın alınacağı belirtilerek, satıcı kurumun faturayı iki şirket adına nasıl düzenleyeceği ile KDV, ÖTV ve MTV uygulaması hakkında Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

I- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde, fatura; satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun 230 uncu maddesinde, faturada bulunması gereken asgari bilgilerin neler olduğu belirtilmiş olup müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası bu asgari bilgiler içerisinde yer almaktadır.

Kanunun "Faturanın Nizamı" başlıklı 231 inci maddesinin 6 ncı bendinde; fatura düzenlemek zorunda olanların, müşterinin adı ve soyadı ile bağı olduğu vergi dairesi ve hesap numarasının doğruluğundan sorumlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, iki ortak olarak satın alacağınız araç için düzenlenecek olan faturada, her iki ortak unvanlarının ve adreslerinin yazılması gerekmekte olup bu şekilde düzenlenen söz konusu faturanın alınan araçtaki hisseniz nispetinde kayıtlarınızda yer alması mümkün bulunmaktadır.

II- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinde; mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV den faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV yi indirebilecekleri, indirim hakkının vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 34 üncü maddesinde; yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait KDV nin, alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinde ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanuni defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebileceği; 53 üncü maddesinde ise, bu Kanunda geçen fatura ve benzeri vesikalar tabirinin Vergi Usul Kanununda düzenlenen vesikaları ifade ettiği hükmü bulunmaktadır.

Buna göre, mükellefler adına düzenlenen alış belgelerinde gösterilen KDV nin, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği takvim yılı aşılmamak kaydıyla, belgelerin defterlere kaydedildiği dönemde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bu çerçevede, mükellefler tarafından satın alınan ticari araçla ilgili yüklenilen KDV, mükellefler adına ortak olarak düzenlenen belgede her bir mükellef adına düşen hisse ve KDV tutarlarının belirtilmesi veya mükelleflere hisseleri oranında düzenlenen belgelerde KDV tutarlarının ayrıca belirtilmesi, ayrıca vergiyi doğuran olayın meydana geldiği takvim yılının aşılmaması kaydıyla belgelerin defterlere kaydedilmesi halinde indirim konusu yapılabilecektir

III- ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin 1/b bendine göre, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanların ilk iktisabı bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV'ye

tabidir.

Kanunun 2 nci maddesinin 1/b bendinde ilk iktisap deyimi; Kanuna ekli (II) sayılı listedeki taşıtlardan Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş olanların kullanılmak üzere ithali, müzayede yoluyla veya motorlu araç ticareti yapanlardan iktisabı, motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanması, aktife alınması veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesi olarak tanımlanmıştır.

Kanunun 4 üncü maddesinin 1/b bendinde ise ÖTV mükellefinin, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlar için motorlu araç ticareti yapanlar, kullanmak üzere ithal edenler veya müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler olduğu belirtilmiştir.

Kanunun 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallar için verginin matrahının, söz konusu malların teslimi, ilk iktisabı ve ithalinde hesaplanacak ÖTV hariç, KDV matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül edeceği hükmedilmiştir.

Yine aynı Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası ile Kanuna ekli (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi mallara ait ÖTV beyannamesinin, ilk iktisap ile ilgili işlemlerin tamamlanmasından önce bu işlemlerin yapıldığı yer vergi dairesine verileceği ve verginin de aynı gün ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümlere göre, ÖTV Kanununa ekli (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi araçların ilk iktisabında vergi doğmakta olup ayrıca bir tespit olmadığı sürece faturanın düzenlenmesi ile ilk iktisap gerçekleşmektedir. Bu durumda, faturanın düzenlendiği tarihte geçerli olan oran üzerinden hesaplanan ÖTV'nin, faturanın düzenlendiği tarihte beyan edilip ödenmesi gerekmektedir.

IV- MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 3, 7 ve 9 uncu maddelerinde;

"Madde 3-Motorlu Taşıtlar Vergisinin mükellefi; trafik sicili ile Ulaştırma Bakanlığınca tutulan sivil hava vasıtaları sicilinde adlarına motorlu taşıt kayıt ve tescil edilmiş olan gerçek ve tüzel kişilerdir."

"Madde 7-Motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyeti motorlu taşıtların trafik sicili ile Ulaştırma Bakanlığı tarafından tutulan sivil hava vasıtaları siciline kayıt ve tescili ile başlar.

..."

"Madde 9- Motorlu taşıtlar vergisi, taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin vergi dairesi tarafından her yıl Ocak ayının başında yıllık olarak tahakkuk ettirilmiş sayılır. ... Tahakkuk ettirilen vergi, ayrıca mükellefe tebliğ olunmaz ve vergi tahakkuk ettirilen günde tebliğ edilmiş sayılır.

..." hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, motorlu taşıtlar vergisinin mükellefi, ilgili sicilde adına motorlu taşıt kayıt ve tescil edilenler olmakta, mükellefiyet motorlu taşıtın ilgili sicilde taşıt sahibi adına kayıt ve tescil edilmesi ile başlamakta, motorlu taşıtlar vergisi taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin vergi dairesi tarafından her yılın Ocak ayı başında yıllık olarak tahakkuk ettirilmekte, tahakkuk ettirilen vergi ayrıca mükellefe tebliğ edilmemekte ve vergi tahakkuk ettirilen günde tebliğ edilmiş sayılmaktadır.

Öte yandan, taşıtların ortaklara ait hisse bilgilerinin e-vdo sistemimizde kesin olarak bilinmemesi durumunda motorlu taşıtlar vergisi tahakkukunun tamamı taşıta ortak olarak malik bulunanlar adına yapılmaktadır.

Bu itibarla, ortakların hisselerinin kesin olarak belirtilmesi ve hisse oranında tahakkuk verilmesinin istenilmesi halinde, taşıtın bağlı bulunduğu vergi dairesi müdürlüğünce her bir ortak adına hisse oranı kadar motorlu taşıtlar vergisi tahakkuk ettirilmesi imkanı bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026